

Havnin í dag

Býráðsformaðurin í Havn:

Vildi ynskt at Suðurstreym var ein kommuna

Sum vituligt er, arbeiðir ein stórir partur av borgarunum í Tórshavnar Uttanbýggja kommunu í Havn. Hesi fólkinu verða ikki skattað í Havn. Tey lata skatt til sína egnu kommunu. Seinasta skattaprosentið í Havnini er 18,6. Í Tórshavnar Uttanbýggja kommunu er skattaprosentið 14

SOSIALURIN bað býráðsformannin í Havn, Peter Christiansen gera eina viðmerking til henda spurningin.

Petur heldur sjálvur, at tað einasta rætta er, at Suðurstreymoy er ein kommuna.

—Tað er órimuligt, at borgarar í Tórshavnar Uttanbýggja kommunu, sum hvønn dag arbeiða í Havn, ikki skulu vera við til at gjalda tað, sum tað kostar at halda Havnina við líka, sigur Petur Christiansen.

—Viðlíkahald av t.d. vegrunum í Havnini er ein stór útreiðsla hjá Tórshavnar kommunu. Landið gevur ikki Havnini nakar til hetta viðlíkahald. Tað mugu skattaborgararnir í Havn sjálvir gjalda.

Brúka vegirnar nógv

Hugsa vit nú um øll tey fólkinu í Uttanbýggja kommunu, sum arbeiða í Havn, so hava mong av hesum bil sjálvi. Tey hava jú

langt at fara til arbeiðis og heim aftur frá arbeiði. Tiskil eru tað m.a. borgarar í Tórshavnar Uttanbýggja kommunu, sum brúka vegirnar í Havn nógv. Petur Christiansen heldur ikki, at hetta er rætt. Og tað er m.a. við hesum í huga, at býráðsformaðurin vil vera við, at Havnin og Uttanbýggja kommuna einaferð mugu verða lagdar saman til eina kommunu.

Flyta til Uttanbýggja kommunu

Vit spurdu eisini Petur Christiansen, hvussu stendur til við fólkavøksturin í Havn. Til hetta svarar hann, at tað hevur verið ein steðgur í fólkavøksturin seinastu tíðina. Hetta kemst helst av, at fólk nú meira

enn áður setur búgv í Tórshavnar Uttanbýggja kommunu, serliga í Ovaru Høydølum og á Argjum. Her hevur verið lætt at fáa grundstykki, og í dag verða rættiliga nógv nýggj sethús bygd har.

Havnin

Petur greiðir síðani stutt frá Havnini, hvussu býurin er vaksin hesar seinastu öldirnar:

»Vit vita, at tingið, sum hildið varð á Tinganesi, man vera elsta ting í Europa, sett fyrstu ferð í 9. ella 10. öld. Men tað er óvist, nær ið fyrsta búsetingin er farin fram. Ivaleyst varð í fyrstani nesið nýtt til ymisk endamála hjá bispasætinum í Kirkjubø.

Um bý bar illa til at tala um. Í 1584 búgva 101 fólk í Havn. Hetta eru húsfólkinu á báðum kongsgörðunum, 14 onnur húski og nokur fá embættismannahúski.

Næstu öldirnar er tíðin hjá einahaldinum. Handilshús og goymsluhús verða reist á Tinganesi og geva Havnini sín dám sum virknan handels- og havnarbý. Útlendsk skip lossa og ferma, bygdafólk koma higar við sínum vörum og keypa afturfyrir tær neyðugu útlendsku vorur. Men ofta er ov lítið til. Ti einahandilin er á útlendskum hondum og umsitingin er hvorki til gagns fyri bygdafólk ella havnarfólk.

Í 1801 er Havnin framvegis lítil. Fólkatalið er 554 og svarar hetta til tiggjundapartin av fólkatalinum í Føroyum um hetta mundið.

Einahandilin verður avtíkin í 1856 og 10 ár seinni, í 1866, gerst Havnin sjálvstøðug kommuna. Húsinu trunkast enn um Eystaruvág og fólkatalið er ikki farið upp á 1000. Hetta hendir ikki fyrr enn 1880.

Í 1908 gerst býurin við sínum nú 2000 íbúgvum keypsstaður. Voksturin tekur so liðandi dik á seg. 3000 fólk búgva í Havnini í 1930, 5000 fólk í 1950. Og síðani tá er býurin meira enn tvífaldaður bæði í vidd og í fólkatali, so at hann í dag hevur um 12.000 borgarar.

Ferðslan tikið

»yvirhond«

Ein av teimum stóru spurningunum hjá Havnini í dag er tann nógv ferðslan.

—Sjálvr haldi eg, at ferðslan hevur tikið »yvirhond« í býnum, sigur Petur Christiansen.

—Vónandi verður hetta í lagi skjótt. Fyri at minka um ferðsluna í miðbýnum verður nú arbeiðt uppá at samanbinda R.C. Efferðesgøtu og Jóannesar Paturssonargøtu. Tá hetta arbeiðið er liðugt, verður rúmligari í miðbýnum.

Eisini er ætlanin at gera ein ringveg um Havnina. Hetta er samstundis eitt stig fram móti at gera tað meiri liviligt hjá fólki at ferðast í miðbýnum.

Áarvegurin gongugøta

Tá tann nýggja vegagerðin er liðugt, er ætlanin at gera strekkið frá »Káta Horninum« oman til Kongabrunna til gongugøtu. Tað verður tó møguleiki hjá voruvognum at koyra á hesum okjum nakrar timar um vikuna.

Í samband við hesar ætlanir skal gamli kommunuskúlagarðurin gerast til eitt hugnaligt pláss við bonkum og blómukoss-um. Í mun til í dag, har júst hetta plássið er kanska eitt tað mest »stressaða« økið í býnum, skal kommunuskúlagarðurin vera til fólk, ið ynskja at hvíla seg, hittast og tosa saman og njóta útsýnið.

Ungdomurin ringar umstøður

Sum stóðan er í dag, eru umstøðurnar hjá ungdominum í Havn sera vánaligar. Ungdomurin hevur ov lítið at takast við. Í hesum sambandi hevur nakað verið tosað um at byggja eitt ungdomshús.

Petur Christiansen sigur í hesum sambandi, at Tórshavnar kommunu skjótast fer at geva loyvi til at byggja eitt ungdomshús. Økið sunnan fyri Viðalundina hevur verið nevnt, men hetta økið er lagt til friðki. Petur nevndir, at Sortudýki vestan fyri ringvegin, ið einaferð skal gerast, møguliga verður lagt til ungdomshús. Felagið Dansifróði hevur eisini søkt um byggiloyvi og er eisini møguleiki fyri, at eisini Dansifróði kann fáa øki á Sortudýki.

Nú tosað verður um ungdomin, nevnr býráðsformaðurin eisini rúsdrekkamálið. Petur heldur, at núgaldandi rúsdrekkalóg er ikki tíðarhóskandi. Hon er bert til ampa fyri ungdomin, sigur Petur Christiansen, býráðsformaður.

